

Чи всі **постанови** апеляційного **АДМІНСУДУ** підлягають касаційному **ОСКАРЖЕННЮ?**

Артем Марченко

У ч. 1 ст. 321 КАС України закріплено, що суд апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги ухвалює судові рішення у формі постанов згідно з вимогами, встановленими статтею 34 та главою 9 розділу II цього Кодексу, з урахуванням особливостей, зазначених у цій главі.

Тобто, і за наслідками перегляду в апеляційному порядку постанов та рішень суду першої інстанції, і за результатами розгляду апеляційних скарг на ухвали суду судом апеляційної інстанції приймаються постанови.

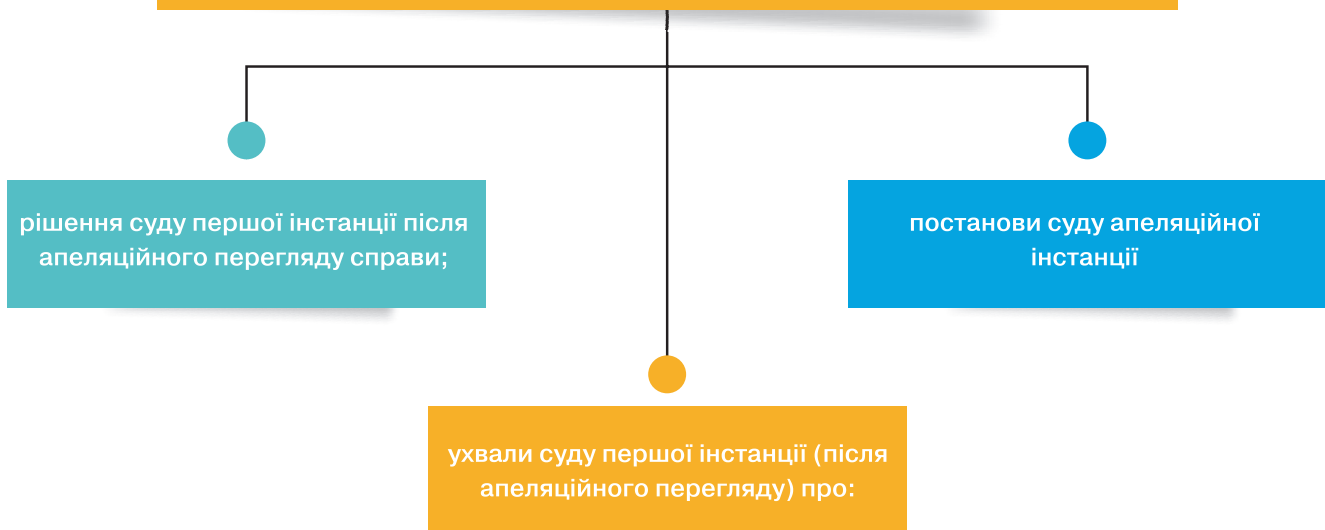
Відповідно до ч. 1 ст. 328 КАС України учасники справи, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право оскаржити в касаційному порядку

рішення суду першої інстанції після апеляційного перегляду справи, а також постанову суду апеляційної інстанції повністю або частково у випадках, визначених цим Кодексом.

Згідно ч. 2 ст. 328 КАС України у касаційному порядку можуть бути оскаржені ухвали суду першої інстанції про забезпечення позову, заміну заходу забезпечення позову, ухвали, зазначені в пунктах 3, 4, 5, 12, 13, 17, 20 частини першої статті 294 цього Кодексу, після їх перегляду в апеляційному порядку.

Також у ч. 3 ст. 328 КАС України наведений перелік ухвал суду апеляційної інстанції, які можуть бути оскаржені у касаційному порядку.

Можуть бути оскаржені повністю або частково у касаційному порядку у випадках, передбачених КАС України

- **ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗОВУ;** • заміну заходу забезпечення позову; • **ВІДМОВУ** у відкритті провадження про перегляд судового рішення за **НОВОВІЯВЛЕНИМИ або виключними обставинами;** • закриття провадження у справі; • відкриття провадження у справі з порушенням правил підсудності; • **ЗАЛИШЕННЯ ПОЗОВУ (ЗАЯВИ) БЕЗ РОЗГЛЯДУ;** • заміну сторони у справі (процесуальне ПРАВОНАСТУПНИЦТВО) або сторони виконавчого провадження; • повернення заяви позивачеві (**заявникові**); • **ВІДМОВУ** у **ВІДКРИТТІ** провадження у справі;

У касаційному порядку можуть бути оскаржені повністю або частково постанови суду апеляційної інстанції:

прийняті за наслідками перегляду в апеляційному порядку рішення або ухвали суду першої інстанції у визначених КАС України випадках, якими вказані судові рішення були скасовані або змінені

разом з рішенням або ухвалою суду першої інстанції у випадку залишення їх без змін за наслідками апеляційного перегляду у випадках, визначених КАС України

2

При цьому, як уже, напевне, звернули увагу читачі, вище неодноразово зазначалося застереження: «у визначених КАС України випадках». А відтак пропонуємо окреслити ці випадки.

Відповідно до ч. 5 ст. 328 КАС України не підлягають касаційному оскарженню:

судові рішення у справах незначної складності, крім випадків, якщо:

касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовчої практики;

особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до цього Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи;

справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу;

суд першої інстанції відніс справу до категорії справ незначної складності помилково.

1

рішення, ухвали суду першої інстанції та постанови, ухвали суду апеляційної інстанції у справах, рішення у яких підлягають перегляду в апеляційному порядку Верховним Судом;

Які спори охоплюються поняттям «справа незначної складності», детально описано у випуску «PRO право» №4 за січень 2018 року, тому на цьому питанні ми зупинятися не будемо. Що стосується виключень із загального правила закріпленого у п. 2 ч. 5 ст. 328 КАС України, то наразі аналіз судової практики Верховного Суду свідчить, що відповідні нор-

ми ще судом касаційної інстанції не застосовувалися, однак, це означає, що рано чи пізно до цього питання ми обов'язково повернемося.

Досліджуючи інші випадки, коли законодавцем не передбачено касаційне оскарження рішень суду першої інстанції та, відповідно, постанов адміністративного суду апеляційної інстанції, варто окремо зупинитися на приписах ч. ч. 3, 4 ст. 272 КАС України.

НЕ МОЖУТЬ БУТИ ОСКАРЖЕНІ

Аналіз змісту ч. 3 ст. 272 КАС України дає підстави для висновку, що судові рішення суду апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду справ, визначених статтями 273-277, 282-286 цього Кодексу, набирають законної сили з моменту проголошення і не можуть бути оскаржені, а саме:

щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності виборчих комісій, комісій з референдуму, членів цих комісій (ст. 273);

щодо уточнення списку виборців (ст. 274);

щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, засобів масової інформації, інформаційних агентств, підприємств, установ, організацій, їхніх посадових та службових осіб, творчих працівників засобів масової інформації та інформаційних агентств, які порушують законодавство про вибори та референдум (ст. 275);

щодо оскарження дій або бездіяльності кандидатів, їхніх довірених осіб, партії (блоку), місцевої організації партії, їхніх посадових осіб та уповноважених осіб, ініціативних груп референдуму, інших суб'єктів ініціювання референдуму, офіційних спостерігачів від суб'єктів виборчого процесу (ст. 276);

щодо спорів, пов'язаних із виборами Президента України (ст. 277);

щодо гарантованого забезпечення потреб оборони (ст. 282);

щодо звернень органів доходів і зборів при здійсненні ними визначених законом повноважень здійснюється на підставі заяви таких органів (ст. 283);

щодо звернень Служби безпеки України про накладення арешту на активи, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюції Ради Безпеки ООН, зняття арешту з таких активів та надання доступу до них (ст. 284);

щодо дострокового припинення повноважень народного депутата України в разі невиконання ним вимог щодо несумісності (ст. 285);

з приводу рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо притягнення до адміністративної відповідальності (ст. 286).

МОЖУТЬ БУТИ ОСКАРЖЕНІ

Натомість, оскаржені у касаційному порядку можуть бути рішення суду першої інстанції після їх перегляду в апеляційному порядку в усіх інших категоріях термінових справ, передбачених у параграфі 2 глави 11 розділу II КАС України, а саме:

у справах за адміністративними позовами органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування про встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань (ст. 280);

у справах за адміністративними позовами про усунення перешкод та заборону втручання у здійснення права на свободу мирних зібрань (ст. 281);

у справах з приводу рішень, дій або бездіяльності органу державної виконавчої служби, приватного виконавця (ст. 287);

у справах за адміністративними позовами з приводу примусового повернення чи примусового видворення іноземців або осіб без громадянства за межі території України (ст. 288)

у справах за адміністративними позовами з приводу затримання іноземців або осіб без громадянства (ст. 289).

Крім того, з огляду на положення ч. 5 ст. 291 КАС України рішення суду апеляційної інстанції за наслідками перегляду типової справи може бути оскаржено в касаційному порядку виключно з таких підстав:

- суд першої та (або) апеляційної інстанції при вирішенні типової справи не визнав її типовою справою та (або) не врахував правові висновки, викладені у рішенні Верховного Суду за результатами розгляду зразкової справи;
- справа, у якій судом першої та (або) апеляційної інстанції ухвалено рішення з урахуванням правових висновків, викладених у рішенні Верховного Суду за результатами розгляду зразкової справи, не відповідає ознакам ти-

ОФОРМЛЕННЯ ЗАЯВИ

про перегляд судового рішення
за нововиявленими
або виключними
обставинами:

**те, про що
не написано
у кодексі**

Марія Доник

Кодекс адміністративного судочинства України у редакції від 03 жовтня 2017 року розрахований на роботу судів в умовах функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, яка наразі не розпочала свою роботу. Перехідні положення нового кодексу не враховують та не можуть урахувати всі особливості вчинення процесуальних дій. Тому при підготовці документів, що подаються до суду в «перехідний період», інколи необхідно дотримуватися не лише чітко визначених вимог, але й читати кодекс між рядків.

У цій статті ми наведемо деякі практичні поради особам, які звертаються до апеляційного суду із заявою про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами (далі – Заява).

Зазвичай, на час надходження Заяви, матеріали відповідної судової справи повернуті до суду першої інстанції та у розпорядженні апеляційного суду відсутні. Відповідно до ч. 2 ст. 366 КАС України суддя-доповідач перевіряє відповідність Заяви вимогам статті 364 цього Кодексу і вирішує питання про відкриття провадження за нововиявленими або виключними обставинами протягом п'яти днів з дня після надходження заяви до адміністративного суду. Зазначений строк є недостатнім для витребування справи з суду першої інстанції, у зв'язку з чим суд апеляційної інстанції фактично вирішує питання про відкриття провадження за нововиявленими

або виключними обставинами на основі лише тих матеріалів, що надані суду заявником.

У зв'язку з цим рекомендуємо, крім документів, зазначених у ст. 364 КАС України, надавати такі:

- **копію судового рішення**, яке належить переглянути за нововиявленими або виключними обставинами. Копія такого рішення може бути необхідна для точного визначення складу учасників справи, їхнього процесуального статусу.

- **за наявності, судові рішення за результатами апеляційного та касаційного розгляду рішення**, яке належить переглянути за нововиявленими або виключними обставинами. Такі документи необхідні для того щоб перевірити чи подано Заяву до належного суду, визначеного ст. 365 КАС України.

- **документи, що дають можливість перевірити повноту сплати судового збору**. До таких документів належать копія позовної заяви з відомостями про дату звернення до суду і змістом позовних вимог, адже сума судового збору визначається залежно від ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги.

Звичайно, ненадання вказаних документів не може бути підставою для залишення Заяви без руху, однак, на практиці, дотримання судом розумного строку перегляду судового рішення залежить саме від якості, змісту та повноти наданої Заяви.

ВІДПУСТКА ЧИ ЗВІЛЬНЕННЯ одразу після закінчення дії строкового трудового договору

Марія Доник

Дорогою на роботу зустрічаєш все менше людей та машин, думки мимоволі переключаються на відпускні плани, а у фразі «відповідно до такої-то норми» все частіше читаєш як «відпочинок»... Знайомо?

Саме тому, натрапивши у Єдиному державному реєстрі судових рішень на постанову Верховного Суду про розірвання із працівником суду строкового трудового договору без надання йому відпустки відповідно до поданої заяви, вирішили розповісти про нього нашим читачам.

Позивач працював на посаді секретаря судового засідання, проте на роботу був прийнятий тимчасово – до виходу основного працівника із відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку.

Дізнавшись про наступне звільнення у зв'язку із перериванням відпустки основного працівника, позивач подав заяву про надання невикористаних днів відпустки.

Водночас позивача звільнено з роботи без надання йому відпустки...

Перевіряючи правомірність таких дій керівника апарату суду, Верховний Суд дійшов висновку, що **у разі виплати грошової компенсації за всі дні невикористаної відпустки, у відповідача відсутній обов'язок у наданні самої відпустки.**

Такий висновок обґрунтований тим, що закінчення строку дії трудового договору є самостійною підставою для його припинення.

Відповідно до ч. 1 ст. 24 Закону України «Про відпустки» у разі звільнення працівника йому виплачується грошова компенсація за всі не використані ним дні щорічної відпустки, а також додаткової відпустки працівникам, які мають дітей.

Також Верховний Суд урахував положення ст. 11 Конвенції Міжнародної організації праці № 132 про оплачувані відпустки, якими передбачено: особі, яка працює за наймом, надається оплачувана відпустка після припинення роботи пропорційно тривалості періоду її роботи, за який вона ще не отримала відпустку, або замість цього їй виплачується компенсація чи надається еквівалентне право на майбутню відпустку.

Цікавлять деталі?

Читайте за посилання <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74550046>

Над номером працювали:

Головний редактор – Артем Марченко;

Автори, редактори – Ірина Герасименко, Марія Доник;

Літературна редакторка – Ольга Шкіль; Дизайн і верстка – Тамара Борисова.

Засновник – Київський апеляційний адміністративний суд